

rešilo iz finančnih neprijetnosti z različnimi. Vsi oni pa, ki so darovali ob tej priliki, srčno zahvaljeni.

Na pozive v »Učit. Tovarišu«, naj bi od šolskih iger darovali od čistega dohodka Učit. domu, je bil minimalen odgovor. Poslali so le iz Cerklj, Tržiča in Olševka.

Tožbo Franc Sanciha, tovarnarja na Zgornji pri Lescah, proti »Društvu za zgradbo učit. konvikta« radi 30.000 Din, je sodišče zavrnilo in vse postopanje kot nično razveljavilo, ker to društvo ob času vložitve tožbe ni več obstajalo. Kot zastopnika Učit. konvikta sta bila advokata dr. J. Hacin in dr. J. Sajovic. Stroški prvega naroka odgovor na tožbo in dveh razprav, so bili računjeni okoli 4500 Din. Ker pa gg. doktorja smatrata zadrugo kot dobrodelno institucijo, darujeta z ozirom na človekoljubni namen naše zadruge polovico zneska in se zadovoljita le z 2200 Din. Zato naj jima bo na tem mestu izrečena za hvala.

Prosilji smo jih, ako bi bilo mogoče izposlovati potom sodišča, da stranaka povrne tudi ta znesek. S tem je bila pravda s »Tušom« rešena.

Iskrena zahvala tudi Sokolskemu savezu za znesek 500 Din, katere je daroval Učit. domu.

Pri zadnji seji se je sklenilo poskusiti srečo z efektivno loterijo. Upamo, da nam doseže brez velikega truda nekaj dinarjev.

Med letom smo pričakovali predlogov glede izpremembe pravil, ker jih ni bilo, se smatra, da se vsi člani z njimi strinjate.

Med člani so pomisleki glede pravoveljavnih lanskih sklepov in volitev. Očitala se je nekakšna diktatura na lanskem občnem zboru. Premožnje prevzeto od Učit. konvikta se je vendar moralo nekemu oddati. Sicer pa tovariši, mi smo vam na razpolago. Ako ne zaupate — proč z odborom; ako niso bile volitve pravoveljavne, naj bodo nove. Vsi radi odstopimo svoja mesta in novemu odboru ž: danes obljublamo vsestransko pomoč.

Torej razgovorimo se danes. Na dan z vsem, kar koga teži. Slabo se mora popraviti, dobro obdržati.

Za cilj si danes postavimo, v par letih moramo dograditi naš dom, ker mi tako hočemo.

Vsi za Učiteljski dom!

(Konec prihodnjic.)

Udeležencem vseslovanskega učiteljskega kongresa v Poznanju

Dne 11. julija se vrši v Poznanju Vseslovanski učiteljski kongres. Onim, ki so se prijavili za udeležbo na tem kongresu javljamo sledeče:

1. Vsakdo naj preskrbi zase potni list. Za zakonce in družine zadostuje eden potni list. Vizumi onih držav, skozi katere se potuje, morajo veljati za tje in nazaj. Čehoslovski in nemški vizum se dobita zastonj.

2. Delegati, ki so določeni, da se udeležijo otvoritve pedagoškega kongresa bodo odšli v Poznanj prej. Kdor želi prisostvovati pedagoškemu kongresu more iti prej. Odhod za to je 5. julija.

3. Vsi, ki potujejo iz Beograda preko Budimpešte, naj se javijo radi skupnega potovanja tov. Bori Pavloviću, učitelju v Beogradu. Oni pa, ki se vozijo preko Maribora in Avstrije, naj uredijo svoje potovanje tako, da se sestanejo z onimi, ki potujejo čez Madžarsko v Vratislavi, da bodo mogli skupno nadaljevati pot.

4. Za potovanje po Madžarski, Avstriji in Čehoslovski je odobren na železnicah 25% popust, za skupine večje od 100 oseb znaša popust na čehoslovskih železnicah 33%. Od poljske meje pa imajo skupine po 10 oseb 50% popusta, posamezniki pa 25%.

5. Za potovanje iz Beograda preko Budimpešte, Vratislave Bohumina do Poznanja stane vozni listek III. razreda brzovlaka 565 Din. Tu niso vračunani popusti. Kdor se vrača istim potom plača za povratek ravno toliko. (Če se odračuna popust bodo stroški manjši).

6. Za povratek iz Poznanja bi bili primerni dve poti, ki bi nudili mnogo zanimivosti: Prva: Poznanj-Berlin-Lipsko-Monakovo-Jesenice, ki bi stala 959 Din (če se odračuna popust je znesek manjši). Druga: Poznanj-Praga-Dunaj-Maribor, cena 825 Din (manj popust).

7. Vozni listki se dobijo za potovanje tja in nazaj pri »Putniku« v Beogradu in Ljubljani.

LISTEK.

Vidovičev pokret in učiteljstvo.

(Brezplačen tečaj za potovalne učitelje. Sarajevo, Aleksandrova ulica 113.)

Se iz nedavnega časa se spominjemo resnično intenzivnega delovanja »Vidovičevega pokreta« v Sarajevu, ki je imel poleg številnih in borbenih idejnih nasprotnikov še — lepše število sodelavcev, prijateljev in članov... iz najširših plasti našega naroda. Zlasti pred tremi, štirimi... leti je bil omenjeni pokret eden izmed najmočnejših prosvetno-vzgojnih akcij v naši državi. Dovolj je, če se spominjamo samo na mnoge uspehe etične pomladi, na akcijske dneve s predavanji, analfabetske tečaje v južnih predelih države, na uspehe dopisovalne šole i. dr. propagandne akcije. Posebej je omembe vreden kontakt »Vidovičevega pokreta in zavoda«, z našimi izseljenci v Ameriko in Avstralijo, od koder je imel pokret poleg materialne predvsem svojo — moralno pomoč...

ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA

ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

Vsem, ki so prijavi svojo udeležbo bo prirejen v Poznanju sprejem in jim bo tamkaj odredeno tudi prenočišče. Uduženje bo v naprej javilo njihovo število. Ako bi se kdo izmed prijavljenih iz kakršnihkoli razlogov premislil, naj prekliče svojo prijavo pri UJU najkasneje do 25. junija. Neprijavljeni se sicer lahko udeležijo potovanja, ne more pa se jim garantirati, da bodo delžni istih udobnosti kot prijavljeni.

Računa se, da bodo znašali stroški za vsakega udeleženca 2500 Din, a v slučaju povratka skozi Berlin ali Prago do 3000 Din.

Če kdo želi še kaka pojasnila, naj se obrne na UJU izvršni odbor v Beogradu Učiteljski dom. Pismu naj priloži znamko za odgovor.

Splošne vesti.

IZJAVA.

Na letak, ki ga razpošilja upokojeni nadučitelj Radoslav Knaflič po naših društvi med članstvo bomo v polni meri odgovorili na pokrajinski skupščini.

V Ljubljani, 18. junija 1929.

Andrej Skulj, poverjenik; Josip Kobal, tajnik; Rado Grum, blagajnik; Ivan Dimnik, urednik »Učit. Tov.«

— Referati za glavno skupščino. Izvršni odbor UJU je sklenil na svoji seji dne 8. t. m., da se bo na glavni skupščini v Zagrebu razpravljalo o naslednjih dveh temah: 1. Socialno skrbstvo šolske mladine. 2. Šola v službi pomirjenja narodov. — Opozarja vsi tovariši, ki bi hoteli te referate izdelati, da jih pošljejo podpisane izvršnemu odboru UJU v Beograd do 1. avgusta.

— Potovanje v Poznanj. S 15. junijem je bilo pri izvršnem odboru zaključeno sprejemanje prijav za potovanje v Poznanj. V »Narodni Prosveti« bo objavljen seznam prijavljenih. Navodila so priobčena v današnji številki lista. — Po sklepu seje izvršnega odbora UJU z dne 8. t. m. odpotujejo v Poznanj tudi vsi člani izvršnega odbora.

— Potni list za inozemstvo. Kdor hoče dobiti potni list za inozemstvo, naj vloži prošnjo na ministrstvo financ (g. pomočniku) po službeni poti. Prošilec mora svojo prošnjo utemeljiti. Verodostojnost in prošilčeve navedbe mora potrditi šolski upravitelj. Ministrstvo prosvete zavrne vsako prošnjo za potni list, ki se vloži direktno pri ministrstvu.

— Tečaj za petje v Nürnbergu. Voditelj tečaja: Jos. Schuberth, Hainstr. 20. Naproseni smo za sledečo objavo: Med 17.—22. julijem se vrši v Nürnbergu 16. nadaljevalni tečaj za šolsko petje. Dosedaj so ta tečaj posetili učitelji iz Nemčije, Bolgarije, Danske, Finske, Francije, Italije, Jugoslavije, Avstrije Rusije, Čehoslovaške, Švice, Švedske, Ogrske, Amerike in Japonske. To je najstarejši tečaj te vrste v Nemčiji. Prospekte razpošilja voditelj tečaja stud. svetnik Schuberth, Nürnberg, Hainstr. 20.

— Tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno. Oblastni odbor Podmladka Rdečega križa priredi v letošnjih velikih počitnicah, in sicer od 8. julija do 8. avgusta 1929, tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno. Namen tega tečaja je, da se učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol pripravijo in moralno obvežejo za delo pri Podmladku Rdečega križa, zlasti pa za vodstvo šolskih kuhinj, ter si izpopolnijo svoje znanje iz domačega gospodinjstva in zlasti iz praktične higijene, na kateri naj slo-

ni vse domače in šolsko življenje. Po dovršenem tečaju naj učiteljice na svojih organiziranih šolah snujejo tudi kuhinje Podmladka Rdečega križa, kjer bi dobivale učenke najvišjih razredov ter po možnosti tudi šoli odrasle mladenke primeren gospodinjški pouk. Poučevalo se bo: 1. gospodinjstvo; 2. otroška higijena, nega in prehrana; 3. splošna higijena; 4. higijena žene; 5. prva pomoč pri nezgodah; 6. nalezljive bolezni; 7. tuberkuloza; 8. alkoholizem itd. Tečaj se bo vršil za gospodinjstvo na gospodinjški šoli »Mladika« v Ljubljani, a za druge predmete na »Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece« v Ljubljani Lipičeva ul. 2. One udeleženke, ki ne bodo stanovale pri svojih, bodo lahko dobile brezplačno stanovanje v »Mladiki«. Prehrano pa si bodo udeleženke preskrbele same v gospodinjški šoli in plačevale zanjo po dnevnih cenah. Ker je dobil oblastni odbor za prireditve tečaja subvencijo, bo pouk brezplačen, s čimer se preklicuje svoječasna naznanitev oblastnega odbora (glej okrožnico št. 401 z dne 6. aprila t. l.). Učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave na oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani do 1. julija 1929. Prednost imajo one učiteljice, ki že agilno sodelujejo pri Podmladku, ostale se morajo pa obvezati, da bodo delale pri PRK. Število udeleženk se določi naknadno. O sprejemu bodo dotične posebej obveščene. Že vložene prijave se bodo upoštevale. Vse sprejete učiteljice naj se zberó dne 8. julija t. l. ob 8. uri dopoldne na gospodinjški šoli »Mladika« v Ljubljani.

— Aktivni državni uslužbenci in javne ustanove. Prosvetni inspektor ljubljanske oblasti je izdal okrožnico, v kateri opozarja na čl. 65. finančnega zakona za l. 1929/30., ki se glasi: Aktivni državni uradniki ne smejo biti, razen če jih za to izrečno delegira pristojni minister člani upravnega in nadzorstvenega odbora pri javnih napravah, bodisi da so čisto državne ali so lastne, bodisi da jih država kontrolira. Od tega se izvzema: primeri združenih uradniških naprav kakor tudi onih naprav, kjer je to z zakonom izrečno dopuščeno. — Če se priobči tak primer pristojnemu ministru, pozove minister dotičnega uradnika, naj se v enem mesecu umakne iz te naprave ter v istem času predloži ministru tudi dokaz o tem; če tega ne stori, proglasi minister z odlokom njegovo službeno mesto za izpraznjeno. Zoper ta odlok je dopustna v 15 dneh pritožba na državni svet. V onem mesecu od dne, ko se razglasi ta zakon, morajo priobčiti vsi ministri v svojih resortih uradnikom to zakonsko uredbo v podpis z naročilom, naj se vsak ravna po njem, kolikor bi se koga tika.

— Poroka. Poročila sta se v Šmartnem pri Kamniku 12. junija gd. Anica Svetlič, učiteljica v Zagradcu in g. Joško Javornik, posestnik in trgovec na Krki. Obilo sreče!

— Vel. Poljane. Ker je bila v »Tovarišu« med šolami, ki so zbirale za pitje, naša sama enkrat imenovana, prosim da v prihodnji številki »Učit. Tov.« to popravite. Pred 18. majem sem poslala 20 Din, okrog 18. maja (ali dan prej ali pozneje) pa zopet 24 Din. Ta zadnji znesek pa ni bil v »Tovarišu« zabeležen. — Odlič. spošt. Jamnikova.

— Maturantije iz l. 1903. Da se po dolgih letih zopet enkrat vidimo in obudimo spomine na študentovsko dobo Vas vabim da pridete 3. julija v Ljubljano. Sestanek kavar na Union ob 2. uri popoldne. — Jerica Bizjakova učiteljica v Kranju.

vati jih u bolji in sretniji život... (Nov. Čovj. br. 4.—5., 1929.)

V to svrhu otvarja »Vidovičev pokret« v Sarajevu s 1. avgustom t. l. brezplačen tečaj za potovalne učitelje in to za — dva meseca pod vodstvom M. Vidoviča. Tečajnikom se bo pripravilo brezplačno stanovanje ali pa vsaj — globoko znižano. Pogoji za sprejem so: najmanj ožja srednješolska izobrazba, starost nad 20 let, dobro obnašanje, predavateljske zmožnosti itd... Namen tečaja je predvsem praktičen: usposobiti agilne posrednike za sistematično vzgojno-prosvetno delovanje v svoji okolici v smislu Vidovičevega humanističnega svetovnega nazora, ki postavlja dobro človeka v središče — vsega dogajanja in življenja...

Splošni sprejemni pogoji kažejo, da je tečaj namenjen zlasti osebam-samoukom in agilnim članom pokreta..., vendar ni izključen prijavljeni in sprejemni učiteljskih moči. V slučaju dovoljne priglasitve s strani uslužbene učiteljstva naj bi se otvoril poseben strokoven — praktično pedagoški, oziroma socialen tečaj s hospitacijami v Vidovičevi šoli za odrasle, ki je bila ponovno otvorena:

— Tovariši in tovarišice, ki se udeležite študijskega kurza za glasbo, vršnega se od 24. junija t. l. v Berlinu, prosim — če žele skupnega potovanja — da se mi javijo, radi določite dneva odhoda. — Hasl. Dragotin, strok. učit. na mešč. šoli v Ptuju.

— Vpisovanje v l. letnik državnega ženskega učiteljskega v Mariboru bo 2. in 3. julija od 8.—11. ure dopoldne. Vpisovale se bodo samo odlične in prav dobre absolventinje meščanskih šol. Absolventinje nižjih gimnazij, realnih gimnazij in realk morajo imeti pa najmanj dober uspeh. Ravnateljstvo.

— Tridesetletniki. Sestanek na kraju razstanka v torek 2. julija ob 15. uri, gostilna Cerar v Kamniku. Zvečer izlet v Kamniško bistrico ali Tuhinj. Do svidenja! — Josip Lapajne.

— Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani so se vršili zrelostni izpiti pod predsedstvom g. prosvet. inšpektorja dr. Dragotina Lončarja od 10. do 15. junija t. l. Pripuščenih je bilo 30 kandidatov; spričevalo zrelosti z odliko je dobilo 9, spričevalo zrelosti 17 kandidatov, reprobirana sta bila dva, ponavljalni izpit sta dobila dva kandidata. Aprobirani so bili: Ahačič Ludovik, Brejč Bogomir, Debevec Boris (z odliko), Hirsman Božidar, Jedretič Rudolf, Kardelj Edvard, Kavar Ivan, Kimova Fran (z odliko), Klemenčič Franc, Korčič Daniel, Kunaver Franc, Marolt Franc, Mazi Vinko (z odliko), Merčun Ciril (z odliko), Merhar Milan, Mihelič Vladimir, Otčin Maksimilijan (z odliko), Pavlin Franc (z odliko), Pizzulin Rudolf, Sartori Milan, Sicherl Alojzij (z odliko), Trpin Stefan, Zakovšek Jožef, Zupanek Jožef (z odliko), Žumer Anton (z odliko), Kravos Avgust (dopolnil. izp. iz nacionaln. skup.).

— Razpis ministrstva prosvete za učitelje defektne mladine. Prosvetno ministrstvo je izdalo razpis za izbiro 10 učiteljev za šole za slepo in gluhozemo deca iz vrst učiteljstva osnovnih šol za normalno deca. Odlok je izšel dne 23. aprila 1929. pod O. N. Br. 32.650 z namenom, da se poveča število strokovnih učiteljev za defektno mladino in to na predlog Ministrstva soc. politike in narodnega zdravlja, odsek za abnormalno deca Br. 136/29 in v smislu čl. 33 zakona v narodnih šolah.

— Izbrani bodo nastavljeni dve leti na zavodih za slepo in gluhozemo deca, kjer bo obstajala službena potreba za nove učitelje. Za razpisana mesta se morejo javiti učitelji, ki izpolnijo naslednje pogoje: a) Izkazati se morajo, da so položili usposobljenostni izpit; b) da so regulirali vojno obveznost; c) da niso starejši od 30 let; d) ki se obvežejo, da bodo poučevali na šolah za gluhozemo in slepe; najmanj pet let ne računajoč v to dobo hospitiranje in pripravljane za to službo. Prvenstvo imajo kandidati, ki obvladajo kak tuj jezik in so usposobljeni na ročna dela (pletarstvo, kartonaža i. dr.). Rok za vlaganje prijav je Vidovdan 1929. leta. Izbrala bodo izmed prijavljenih deset kandidatov komisija, ki je sestavljena sledeče: Načelnik oddelka za osnovno nastavo inspektor-referent za učiteljskega oddelka za srednjo nastavo in šef odseka za defektno deca ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja. Ta bo predlagala ministrstvu v potrditev desetorico izmed prijavljenih in to najdalje do 15. julija 1929.

menda lansko leto v jeseni, kajti harmonično kulturno udejstvovanje pedagoškega pokreta in učiteljstva je neizogibno potrebno in obče koristno za vsak duševen in gospodarski napredek širših ljudskih plasti.

Pri tej priliki in ker že živimo poslednji čas v eri študijskih dopustov, ekskurzij... bi vsekakor učiteljstvo pozdravilo misel, da bi v doglednem času »Vidovičev pokret« organiziral kako krajše študijsko potovanje v napredne države (Dunaj, Berlin, Leipzig...) ter na ta način pripomogel k poglobitvi učiteljske izobrazbe in obnem k izpopolnitvi medsebojnih stikov in spoznanj, ki jih baš danes močno pogrešamo v javnem življenju.

Mislím, da je dovolj poti in sredstev, ki bi ustvarila kooperacijo vzgojno-prosvetnega dela med pokretom in učiteljstvom. To pot sem podal v splošnem interesu le eno, oziroma dve tozadevni misli... Al. Žerjav.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.